

השמטה¹ מדרשת פסח שני של הרב ביק ז"ל

בהקאנווענשען דהתאחדות הרבנים, י"ד אייר תש"מ באולם קאנטינענטאל

...איינס פון די ראיות וואס מ'האט געבראכט, אז אין וויליאמסבורג האט דער סאטמאר רב זכותו יגן עלינו אליין מתיר געמאכט אן עירוב, און מ'האט געמאכט פאר זיינעטוועגן אן עירוב, און מ'האט עם אליין געפירט אויפן עירוב. האט מען איבער געפרעגט, האט דער דיין זאל מאריך ימים זיין, הרב פריעדמאן, מיר געזאגט בפירוש, נישט נאר וואס מ'האט קיין עירוב נישט געמאכט, מ'האט געמאכט מחיצות ממש,² אז מ'זאל עם פירן פון זיין שטוב אין שול אריין. און דאס איז ער געווען ברוגז אויף דערינען,³ און ער האט אנגעזאגט אז מער זאל מען אזוי נישט טוען.⁴

אבער בעוה"ר מקלו יגיד לו...

¹ מפני כבודו של הרב ז"ל, הושמט הקטע דלהלן מתוך הדרשה שהודפסה בקונטרס "תשובה גלויה - על המכתב גלוי". אך עתה שבני משפחתו טוענים שקטע זה הושמט בזדון (כאילו יש בו איזה דברים שאין מה להשיב עליהם), ובעצמם כבר הדפיסוהו היום ה' במדבר בעיתו "דער בלאט", ע"כ הננו כזה להשלים את הקטע החסר הלזה עם אותם ההערות שהשמטנו כי השתדלנו למנוע בזיון.

² זה אינו נכון כלל, כי המעשה שהי' כך הי', כשהגיע הנה"ק מסאטמאר זי"ע ממאנראו לשבות שבת בווייליאמסבורג בהוה"מ פסח תשל"ח, הניחו "פאלים-בעריקעדיס" לכל אורך הדרך על שני הבלאקס מביתו שבבעדפארד עוועניו עד לביהמ"ד כראדני סטריט. כנראה שס"ל להרב ביק ז"ל של"פאלים-בעריקעדיס" אלו יש דין "מחיצות ממש". ובמהילת כבוד תורתו דבריו תמוהים מאד, כי בודאי לא שייך עליהם שם מחיצות כלל, ולכל היותר יכולים לשמש בתורת "צורת-הפתח", כי לית מאן דפליג שבעריקעדיס הפתוחים למטה יותר מג' טפחים, פסילים הם למחיצות. וכפי ששמענו מכמה רבנים שפלפו בשעתו עם הדומ"ץ הרה"ג יח"מ פריעדמאן שליט"א, שפקקו אם הבעריקעדיס מועילים אפילו לצוה"פ, ואכהמל"ב. ומעתה שזה נקרא אצל הרב ז"ל "מחיצות ממש" כבר יובן היטב מה שאמר בדרשתו: "מחיצות... דאס עקועסטיערט דעך נישט!", כי אכן "מחיצות ממש" הלולים חלולים כאלו (של פאלים-בעריקעדיס) עקועסטיערט דאך טאקע נישט ארום ברקלין, אלא "רק" מחיצות מליאות שנבנו ע"י אדם הגבוהים יותר מי' טפחים.

³ אין הכי נמי "אויף דערינען" שייך באמת שהנה"ק מסאטמאר זי"ע הי' ברוגז, על שהתירו לעצמם למלטו ב"מחיצות ממש" (של ה"פאלים בעריקעדיס).

⁴ אם אמת ונכון הדבר שכ"ק אדמו"ר מסאטמאר זי"ע הי' נגד תיקון עירובין בכלליות, גם ע"י צוה"פ, ובהשגחה מוסמכת של וועד רבנים מובהקים, מדוע לא נמצאה חתימת יד קדשו על הקול קורא נגד תיקון עירובין בהודש כסליו תשל"ט? כשם שנמצא חתימתו כמה הדשים אח"כ (ג' חקת תשל"ט), נגד הפירצה של נשים הנהגות (דרייווען) אויטא'ס. ועוד קשה, הרי הדיין הרב פריעדמאן שליט"א תיקן בעצמו צוה"פ על רהוב ראדני, ובמשך 20 שנה נתן השגחתו עליו, היעלה על הדעת שהדומ"ץ דק"ק יט"ל דסאטמאר יעשה דבר לרבים נגד הוראת רבו הנה"ק זי"ע, ואין פוצה פה ומצפצף במשך 20 שנה? מה עוד, שאנן סהדי ששכונת וויליאמסבורג מלאה עירובין בעשרות רחובותיה, בהם מתגוררים רבנים וחסידים ואנשי מעשה מתלמידי כ"ק אדמו"ר זי"ע, היתכן לומר עליהם שכולם מצפצפים על ענין שהאדמו"ר זי"ע הי' "ברוגז אויף דערינען"?